

HUNSFOSPOSTEN

Hunsfos Arbeiderforening leier fiskeretten i Hauglandstjernet i Vegusdal.

På yngelutslipping med et par av styremedlemmene i Hunsfosheimen.

Mon det er gått opp for alle medlemmene av Hunsfos Arbeiderforening hvilket klenodium Hunsfosheimen i virkeligheten er? Selv om en sverger aldri så meget til sjøen om sommeren, må en innrømme at aldri virker naturen sterkere på en og gir en større ro i sinnet enn når en streifer om i skog og mark eller oppholder seg ved et blinkende tjern eller en rislende bekk. Ved Hunsfosheimen finner en alt hva naturen har å by på i så måte.

Hauglandstjernet.

Ute ved sjøen kan en som regel bare nyte naturen to, tre mnd. om sommeren, men til Hunsfosheimen kan en reise både vår, høst og vinter og alltid finne et eller annet å beskjeftige seg med og glede seg over. Det kan for eksempel være bading om sommeren og skisport om vinteren. For dem som er glad i å fiske ørret er også Hunsfosheimen stedet. Bjelkekilen er ideell å fiske i; og for å opparbeide ørretbestanden og derved å gi sportsfiskeren større utbytte har styret i Hunsfosheimen nå et par år sloppet ut ørretyngel i bekken som mun-

ner ut innerst i kilen, også kalt Fjermeroskilen.

I år har styret gjort et prisverdige tiltak idet de har leiet fiskeretten i Hauglandstjernet som ligger et par kilometer ovenfor Hunsfosheimen. Adkomsten til tjernet er lett, da det ligger like ved veien som går videre til Vegusdal. Kontrakten med oppsitterne ved tjernet, brødrene Sigurd og Einar Haugland og brødrene Gustav og Konrad Haugland, er nettopp brakt i orden til tinglysing, og leien er ikke avskrekkende — bare kr. 1,— pr. år! Kontrakten vil du finne gjengitt på side 5.

Hauglandstjernet, som har en

herlig beliggenhet, er ca. 600 m langt og ca. 100 m bredt. Det har i de senere år ikke vært fisk der — men i vår ble den første yngelen sloppet ut, og om 3—4 år skulle fisket kunne begynne. Under tegnede var med på utslippingen både her og i bekken ved Hunsfosheimen, og skal i denne artikkelen forsøke å berette litt om denne «ekspedisjonen».

— Opphjelp av ørretbestanden foregår for en stor del ved å slippe ut yngel. En kan også slippe ut settefisk, det vil si fisk som fra yngelstadiet av er oppdrettet i spesielle dammer, og dessuten kan en overføre småfisk fra et vassdrag med dårlig vekstbetingelser til et annet vassdrag hvor vekstvilkårene er bedre.

Det finnes her i landet en hel rekke utklekkingsanstalter. — De fleste drives av jeger- og fiskerforeninger, men ikke langt fra Hunsfos finnes det en ny anstalt som drives av to unge menn, Røyneland og Greibesland, sønner av A. Røyneland og I. Greibesland som i mange år drev med utklekking i en kjeller i Kristiansand. Den nye

utklekkingsanstalten ligger på Loland i Øvrebø, hvor forholdene sikkert er mer ideelle enn i byen. Det er heller ikke småtterier til yngel som her blir klekket ut.

Da de to styremedlemmene i Hunsfosheimen, Anders Myhrstad og Gustav Andersen, samt undertegnede kom der opp i K - 2165 med Olav Wennerberg som sjåfør en ettermiddag i slutten av mai for å hente yngel, var der ikke mindre enn ca. 120 000 ørretyngel og ca. 40 000 lakseyngel som var klekket ut i løpet av vinteren.

I fjor ble fire tusen ørretyngel sloppet ut ved Hunsfosheimen, og i år skulle nye fire tusen slippes ut, hvorav to tusen i Fjermerosbekken og to tusen i Hauglandstjernet.

Da det er et godt stykke vei fra Loland til Hunsfosheimen, og da det dessuten ikke er gjort i en håndvending å slippe ut fire tusen yngel — det er ikke bare å tømme dem ut alle på en gang — har vi ikke tid til å fordype oss i utklekkingen mysterium mens vi befinner oss i klekkeriet. Greibesland skal selv være med på turen, og vi gjør derfor regning med å få ham til å fortelle litt om «yngleriet» underveis til Hunsfosheimen. Men mens overføringen av yngelen fra klekkedassene til transportkarene foregår — det skjer ganske enkelt ved å tappe den over gjennom en vanlig gummislange — ser vi oss litt om i klekkeriet. Huset er ganske lite, men solid bygget og står ved en bekk. Golvet er sementert, og langs begge sideveggene er klekkedassene stillet opp over hverandre. Kassene er ganske lave og ca. $\frac{1}{2} \times 1\frac{1}{2}$ m i størrelse. I bunnen av kassene er det grus, og den $2\frac{1}{2}$ –3 cm lange yngelen sees tydelig mot den lyse grusen.

Vi får vite at av lakseyngelen stammer de 15 tusen fra Torridalslaksen og de 25 tusen fra Tovdalslaksen. Ørretyngelen er klekket av rogn fra Øvrebø og Hægeland.

I mellomtiden er den yngelen vi skal ha med, tappet opp i to transportkar som er lave og brede. Den store bunnflaten har de for at yngelen ikke skal bli klempt sammen og derved få for lite surstoff under transporten. I en times tid kan den holde seg i samme vann før det må skiftes.

Vi kjører så avsted via Tjåvann og Drivenes. Underveis får vi Grei-

Hold fast på det du har, for at ingen skal ta din krone. Åp. 3, 11.

En ung mann — medlem av en fritenkerklubb — lå for døden. En av kameratene kom for å trøste og oppmuntre ham. «Ja, nu gjelder det å holde fast,» sier han til den syke. Han får til svar: «Ja den som bare hadde noe å holde fast i.»

Jeg og du skal reise herifra en gang. Har vi da noe som holder? Selv de som holder mest av oss kan ikke bli med for å støtte og hjelpe. Alt og alle må vi skilles med og reise fra. Hva hadde så denne som tekstordet ble talt til å holde fast på, som gav ham rett og garanti til å få livets krone? Jo, han hadde fått i eie det samme som to disipler fant og jublende forteller i Joh. 1: «Vi har funnet Messias!»

Om vi kunne spørre ham: «Hvordan står det til med deg?» Tror jeg han ville svare noe slik: «Det er smått med meg. Jeg er så maktesløs og ussel, kjenner så meget

besland til å fortelle litt om selve utklekkingen av yngelen. På Sørlandet er ørreten vanligvis kjønnsmoden i 3-års alderen og begynner da å gyte. I siste halvdel av oktober fanges den gyteklare stamfisk i garn, not og ruser som settes i bekken. Det må gjøres med forsiktighet, og særlig må rognfiskens behandles varsomt.

Ved klekkeriene brukes selvfølgelig kunstig befruktning av rognen. Av den rognen som er befruktet på naturlig vis, er det bare en liten prosent som får utvikle seg videre. Ved den kunstige befruktningen derimot er tapsprosenten meget liten. Først tappes litt melke av hanfiskens i et tørt kar, deretter rogn av hunfiskens, og så endel melke igjen. Melke og rogn røres sammen. Etter en stund skyller en så rognen med rent vann til den blir klar og anbringer den deretter i utklekkingskassene. Tiden for klekkingen kan variere sterkt og er avhengig av faktorer som (Forts. side 5).

vondt i meg, får gjort så lite for Jesus. Ja, jeg synes hele kristendommen min går i stykker. Men jeg kan ikke være av med Jesus. Hos ham fikk jeg tilgivelse for all min synd, da alt så håpløst ut. Han lekte mine sår — gav meg livsinnhold da alt ble tomt og innholdsløst. Nei, for all den ting jeg visste, kan jeg ei min Jesus miste. Han er min eneste utvei og redning. Ja, uten ham er livet tomt og meningsløst. Jeg vil og må klynge meg til ham.»

Hold fast på det du har! Hvordan skal jeg så holde fast, jeg har så liten styrke? — Når barnet legger sin lille, svake hånd i fars store sterke, da går det bra, selv om veien er vanskelig.

Hvem du er og hvordan du er, legg deg selv med alt i hans sterke hender, og syng med sangeren: «Jeg vil holde ut til reisen er slutt. — For han holder ut til reisen er slutt. Det er hans faste beslut.»

O. S.

Bedriftskoret

I forrige nr. skreiv vi at Hunsfos Bedriftskor hadde avsluttet sesongen med en tur til Kristiansand kommunale sykehus. I siste liten før Sangens dag den 30. mai ble det imidlertid bestemt at koret skulle delta i feiringen av dagen i Vennesla. Koret sang først på gamleheimen på Honnemyr kl. 3 om ettermiddagen og dernest deltok det på konserten utenfor herredshuset senere på dagen. Arthur Syvertsen, som er gammel musiker og kordirigent, var gjestedirigent på Honnemyr, og Ramfjord dirigerte selv ved herredshuset. Begge steder gjorde koret sine saker bra. Syvertsen uttalte etterpå at han syntes det var festlig å dirigere det og var imponert over det nivå det var nådd opp til. Særlig gledet han seg over de gode altstemmene koret hadde. Gode altstemmer skorter det ofte på i blandet-kor, da de fleste damer vil synge sopran. Koret kunne prise seg lykkelig over å ha en så dyktig dirigent som Ramfjord. Nå gjelder det bare for medlemmene fortsatt å vise interesse og utholdenhet så det ikke mister ham. Et slikt kor må ha en stor oppgave ved en bedrift som Hunsfos, sier Syvertsen til slutt.

HUNSFOSPOSTEN

utgitt av:

Hunfos Fabrikker

Hunfos Arbeiderforening

Hunfos Bedriftsidrettslag

Redaktør:

Edv. Tobiassen

Trykt hos

Edgar Høgfjeldt A.s, Kristiansand S.

på Hunsfos' Satinert trefritt trykk 110 gr.

Personalia

50 år:

— Martin Hagen, papirfabrikken, 25. juli.

— Otto Heiseldal, verkstedet, 2. august.

Takk for samarbeidet!

Frøken Magny Svendsen, innkjøpskontoret, slutter 11. juli.

60 år.

Den 15. juli fyller Nils Voreland 60 år. Han er født på Voreland i Vennesla. I ungdommen sto hans hug til sjøen. Han dro til sjøs, var ute og seilte i flere år, og var dessuten i marinen et par år.

I 1919 begynte han på Hunsfos, og har praktisk talt hele tiden siden da vært medansvarlig for at hjulene i fabrikken har gått knirkefritt, idet han har vært smører, først i P.M. I & II og senere i P.M. III, IV og V siden disse kom i gang.

Det er imidlertid ikke bare de maskinelle hjulene han har villet skulle gå glatt, men også samarbeidet mellom arbeider og bedriftsleder og mellom arbeiderne innbyrdes. Han har nemlig i en årrekke vært formann i arbeidstilsynet og

Den gamle garde

På Bækkevold, det lille bruket like ovenfor Vennesla Meieri, bor en av våre eldste pensjonister. Det er Hans Liane, som fylte 80 år for snart to år siden.

Liane har ikke vært omtalt i Hunsfosposten før, og vi stikker derfor innom til ham en kveld for å høre hva han kan ha å fortelle fra sitt lange, slitsomme arbeidsliv. Liane sier først at han ikke har noe større å fortelle, men vi får ham nå på gli likevel.

Han sluttet på Hunsfos i 1941 etter 43 års tjeneste. Men før han begynte her, hadde han allerede adskillige arbeidsår på baken. Han er født på Liane i Eikelandsdalen. Som den neste eldste av 6 søsken måtte han tidlig ut å gjete, bare 11 år gammel. Det var om høsten da «kretturet» ikke alltid er så lett å holde styr på. Han fikk derfor tidlig prøve kreftene sine.

«Der var så rolig og greit på skauen,» forteller Hans. «Der var ingen skrubb i den tiden. Det var ikke som da mor gjette på Verås som liten. Da var ulven fæl.»

dessuten vært meget aktiv i Hunsfos Arbeiderforening.

Voreland er typen på den sto og pålitelige Venneslamann. Rolig og sikker står han med begge bena på jorden. Villig og grei er han og lett å samarbeide med. Kort sagt, en kjernekar er han, som gjør arbeidet sitt i stillhet uten å ville gjøre noen blest om det.

Intet under at han er blitt meget benyttet av det offentlige og av arbeiderorganisasjonen.

I herredstyret har han sittet en periode, og en mengde komiteer og styreverv har han vært med i. Den største innsatsen har han vel gjort som formann i det stedlige arbeidstilsynet og som sekretær og styremedlem i arbeiderforeningen, hvor han har vært meget benyttet som forhandler med bedriftsledelsen. Ikke minst er formannshvervet i tilsynet en krevende og vanskelig jobb. Det skal skiftes vær og vind mellom arbeider og arbeidsgiver, men vi mener å kunne si at arbeidet har han utført til alles tilfredshet.

For sitt virke på fabrikken ble han i fjor dekorert med Norges Vel's medalje. (Forts. side 6).

Om vinteren gikk han på skole på Vennesla. Skolen der, som vi har hørt om tidligere, ble holdt i den lærerboligen som nå er flyttet unna veien. Hans gikk bare på skole annen hver dag, men det var et godt stykke vei å gå fra Grovane og ned. Høst og vår gikk han på tretøfler. Om vinteren brukte han ski med vidjebindinger, men var det meget sne, var det uråd å komme frem. På skauen om sommeren brukte han tresko som var laget av or. De var letteste.

Hans holdt på med gjetingen helt til han var 16 år. — Året etter at han ble konfirmert. Det var vanskelig å få arbeid for unge gutter i den tiden. Betalingen var heller ikke rar. Tjuringen fikk bare kosten, men foreldrene fikk nok litt penger, som imidlertid måtte gå til klær.

Et par år arbeidet Hans som gårdsgutt på Eikeland, hvor faren drev skauarbeid. Men så en vårdag dro faren ned til Hunsfos og snakket med bestyrer Asker og spurte om gutten kunne få begynne på fabrikken. «Vi har ikke bruk for noen guttonge,» sa bestyreren, «men kom igjen til høsten.» Alle-rede i august 1889 begynte så Liane på Hunsfos for første gang. Arbeidet han ble satt til var imidlertid hardt for en unggutt. Han måtte blant annet være med å lempe masse fra cellulosekokeren opp i skuffer som førte massen videre opp til hollenderiet. Cellulosekjelen var den gang liggende og var foret med bly.

Etter å ha arbeidet et års tid på Hunsfos sluttet han. Liane syntes visst det er leit å fortelle det, men arbeidet ble for stridt for ham. Det var jo ingen 8-timers dag heller, og lønnen var ikke stor. Han tok så gårdsarbeid noen år, og var blant annet 3 år på Moseid. Som gårdsgutt tjente han 200 kr. året pluss kosten. Det var jo ikke (Forts. side 6)

Årsmøte i Bedrifts- idrettslaget

Til årsmøtet, som skulle ha vært holdt i Spisesalen på Verkstedet 18. juni, møtte det bare 7 mann.

De som var til stede ble enige om å utsette årsmøtet til i oktober. Dette ble gjort av forskjellige grunner. For det første ville det være bedre å skifte styre og utvalg etter sommersesongens slutt og før vintersesongen begynner, og dernest kan det tenkes at ferien og sommervarmen er en grunn til at så få møter frem på årsmøtene.

Til neste årsmøte ble det oppnevnt følgende valgkomite: Erling Rølland, Kåre Olsen og Asbjørn Oksum. Til «U.K.» i fotball ble oppnevnt: Bernhard Olsen og Erling Rølland. Regnskapet ble lest opp. Et sammendrag av regnskapet er tatt med i dette nummer av Hunsfosposten.

Fotball

Hunsfos II — Rebers Mek. 3—2.

Det ble en morsom og frisk kamp med mange målsjanser for begge lag. «Reber» fikk det første mål ved y. v. H. Larsen. Deretter kvitterte Hunsfos ved y. v. O. Robstad, og så satte c. l. S. Rasmussen inn enda ett mål. «Reber» slet iherdig med det resultat at c. l. Wetrus skaffet balanse i regnskapet; men i. v. på Hunsfos-laget, E. Olsen, sikret seiren på et fluktskudd.

Hunsfos var den toneangivende så å si i begge omgangene, men «Reber» hadde flere gode og farlige tilbud som godt kunne gitt mål. — Dommer var Angelo Tambini.

Hunsfos II — Wallboard 2—3.

Forsommerens siste kamp for 2. divisjon endte med seir for Wallboarden. Seiren var fortjent, særlig på grunn av den gode første omgangen da W. hadde det aller meste av spillet og ledet med 2—0 ved halvtid. Begge mål ble satt inn av E. Løvdal. Det første mål kom i det 25. min. En velplasert ball gikk inn tett ved stangen, og Omdal reagerte for

Hunsfos Bedriftsidrettslag

Sammendrag av kassaboka
fra 20/6 1952 til 18/6 1953.

Friidrettsarrangementer	kr. 85,00	
Refunderte utbetalte reiseutgifter	» 400,00	
Hunsfosposten, annonser	» 1 096,79	
Reiseutgifter		kr. 400,00
Vask av drakter		» 279,00
Fotballutstyr etc.		» 1 474,86
Kontingent Vest-Agder bedr.idr.krets		» 40,00
Kontingent Walhallastafetten		» 15,00
Premier		» 93,10
Annonser		» 32,40
Fotballdommer		» 35,50
Avg. til idrettsplass og strøing		» 67,20
Halvsåling		» 36,00
Utbet. for tapt arbeidsfortjeneste		» 51,86
Diverse		» 128,57
	Kr. 1 581,79	Kr. 2 653,49
Beholdning pr. 20/6 1952	» 2 044,27	
Beholdning pr. 18/6 1953		» 972,57
	Kr. 3 626,06	Kr. 3 626,06

Mannen på brua spurte fiskeren om han hadde fått noen fisk.

— Noen fisk? svarte fiskeren, — i går fikk jeg førti pene ørreter.

— Vet De hvem jeg er?

— Nei, sa fiskeren.

— Jeg er lensmannen, og fisket i denne elven tilhører meg.

— Vet De hvem jeg er, svarte fiskeren omgående, — jeg er den største løgnhalsen over hele Hedemarken.

(Norges Jeger og Fiskerforbund).

Det eneste vi vet med sikkerhet er at alt er usikkert.

Voltaire.

Der dypt i deg selv, er det kampen skal stå, vil seiren du nå.

Nils Collett Vogt.

sent. 2. mål var et flott skudd som var helt umulig for målmannen å redde.

I 2. omgang var spillet mer jevnt, og Hunsfos utlignet i det 2. min ved G. Gundersen og i det 11. min. ved E. Olsen. Seiersmålet for W. kom 2 min. før kampens slutt ved E. Klepp.

På W.-laget var det ingen som spesielt skilte seg ut. Laget var jevnt. På H.-laget spilte G. Omdal i mål en av sine beste kamper og hadde mange ypperlige redninger. Banens beste spiller var J. Hansen som er større oppgaver voksen og er brukbar over alt.

Dommer var Trond Nilsen.

Ref.

1. Hva er en bibliofil?
2. Hvor mange fylker er Norge inndelt i?
3. Hva menes med bulk når talen er om papir?
4. Hva er barokk?
5. Hvorfor kommer meitemarken opp av jorden etter regn?
6. Hva er facsimile?
7. Når ble den første norske papirmølle anlagt?
8. Hva heter Norges nye storsprinter?
9. Hva vil det si at papir er hygroskopisk?
10. Hvilken norsk storbedrift feiret nylig 100-års jubileum?

(Svar på side 8).

Hunsfosheimen

ble på ansøking til Kommunal- og arbeidsdepartementet tildelt kr. 800,— av feriefondet til innkjøp av møbler til leseværelset. Styret for heimen er selvfølgelig taknemlig og glad for bidraget. Myhrstad uttaler at til neste år vil de søke igjen og håper de vil bli like heldige da.

Hunfos Arbeiderforening leier fiskeretten —

Yngelen overføres fra transportkaret til slippekarene.

(Forts. fra side 1)

temperatur, surstofftilførsel og surhetsgraden i vannet.

Når yngelen utpå våren er klekket ut, men fremdeles har litt av rognposen i behold, kan den settes ut. Når rognposen har snevret seg inn til vom, må yngelen fores til den blir sloppet. — Så langt om klekkingen

Vi har nå passert Grovane og stopper ved en bekk i Skjerkedalen for å bytte vann på yngelen. Ennskjønt den holder seg på bunnen av karene og ser sprek ut — hadde den vært dårlig, ville den flytt opp — mener Greibesland det er tryggest å fornye vannet. Ikke verdt å ta noen sjanse!

Endelig kommer vi frem til Fjermeros, hvor veien tar av til Hunsfosheimen. Like nedenfor går den lille bekken som munner ut i Fjermeroskilen, og utslippingen kan begynne. Greibesland oppdager at vi ikke har fått med oss de spesielle utslippingskarene, men noen spann av en mer vanlig type som vi har med, gjør samme nytten. Fra transportkaret tappes yngelen over i fire spann, og vi fordeler oss med passe avstand langs bekken med hvert vårt spann for å foreta selve utslippingen. Det foregår ganske enkelt ved å holde spannet ned i vannet og slippe ut 5—6 yngel av gangen.

Da yngelen er stasjonær og holder seg omtrent på det sted den blir sloppet ut, gjelder det å fordele den så jevnt som mulig langs bekken. Best er det å slippe den i små kulper hvor den kan finne rikelig med næring.

Her i bekken vil den så holde seg til høstflommen, da den vandrer ned i kilen. På den tiden er det gytefisken trekker oppover bekken, og gytefisken går ikke opp før yngelen er vekk fra bekken. Imidlertid er det alltid endel yngel som blir værende der. Vi kan se endel av den som ble sloppet i fjor. Den er vokst adskillig og kan vel ha en lengde av 5—6 cm.

Omsider er da ca. to tusen yngel kommet ut i sitt rette element, og vi drar videre til Hauglandstjernet, ca. 1½ km ovenfor Fjermerosgården. Vi går ned ved tjernets øvre ende, hvor stranden viser seg å være ideell for utslipping. Her blir altså yngelen sloppet direkte ut i vannet. Greibesland, som representerer sakkynndigheten, mener at betingelsene er til stede for at det kan bli et godt fiskevann. Det er meningen å fortsette med å slippe ut yngel flere år fremover, og om 3—4 år skulle fisket kunne være i full gang.

Før vi drar ned til Hunsfosheimen for å se oss litt om der, tar vi en tur opp til Hauglandsgården og slår av en prat med et par av oppsitterne ved tjernet. Gården ligger på et høydedrag ved den ene langsiden av vannet. Vi har her et godt utsyn over den sørlige delen av vannet, hvor det for øvrig er en skytebane. På den andre siden kan vi se utover Oggemarka. Naturen viser seg fra sin beste side. Særlig vakkert er det nede ved Hunsfosheimen. Det er nesten umulig å rive seg løs.

Vi håper dette tiltaket styret for heimen har gjort for å forbedre fiskeforholdene der oppe, vil ha den forønskede virkning slik at fler og fler tar opp den strålende hobbyen som sportsfisket er. Vi kan ikke la være å sitere hva avdøde biskop Johan Lunde, som i alle sine dager var en pasjonert fisker, blant annet skriver til stangfiskets pris: «Ikke vet jeg noen annen måte å komme i så intimt kjennskap til vårt lands herlige natur som når jeg med fiske-

stang ferdes i skog og mark. Det er som du tvinges inn i de lønligste kroker i vårt lands skjønnhetsverden. Hver krumning på elven, hvert lite stryk, hvert brusende fossefall, hver stille, dype høl — alt er det hver for seg en stadig skjønnhetsåpenbaring.

Vil du lære ditt land å kjenne, bli sportsfisker. Det gir hvile og fornyelse både til sjel og kropp.

Vil du bli sterk og glad i ditt arbeid, så er det god hjelp i en ferietur med fiskestangen.»

Til slutt tar vi også med hva dr. med. Arthur Collett sier et sted:

«En sommerferie uten stangfiske er ingen ordentlig ferie. Stangfiske er den største attraksjon, den beste distraksjon og den beste rekreasjon.»

e. t.

Gustav Andersen slipper yngel i bekken. Yngelen ses tydelig i bunnen av spannet.

Leiekontrakt

Undertegnede grunneiere av g.nr. 27. br.nr. 1, 2 og 13 Haugland i Vegusdal herred — som støter til Hauglandstjernet med sine eiendommer — bortleier hermed fiskeretten i tjernet til Hunsfos Arbeiderforening, for et tidsrom av 10 år, regnet fra våren 1953.

Betingelsene for leiemålet er følgende:

1. Som leie betaler leieren kr. 1,— — en krone — årlig, som betales forskuddsvis hvert år innen mai måneds utgang.
2. Leieren setter ut ørret yngel etter behov.
3. Grunneierne skal ha samme

Den gamle garde —

(Forts. fra side 3)

så overvettes en lønn, men arbeidet var friskt og sunt. Da så Setesdalsbanen skulle bygges, ble han med på anleggsarbeidet og holdt på med det til han begynte på Hunsfos igjen i 1895, bare avbrutt av den tiden han var inne og eksererte.

De holdt på med et damanlegg på øya da, og Hans fikk jobb der. Arbeidet på stemmen ble utført som akkordarbeid, og Elling Hansen var bas. Lønningen kom opp i ca. 3 kr. om dagen — slett ikke dårlig den gang. Da arbeidet ble ferdig utpå høsten, ble han overflyttet til gården, hvor G. Vennesland var formann. Alt arbeidet her ble utført på timebetaling; men da så A. J. Vig ble ansatt som bestyrer, ble det bestemt at laste- og lossearbeidet skulle gjøres på akkord. Fire mann ble tatt ut til laste- og lossegjeng. Det var Karl Langevold, som ble bas, John Kile, Gunvald Neset og Hans Liane. Gun-

vald Neset sluttet snart, da arbeidet ble for tungt for ham. I hans sted kom Gunvald Nylund med i firkloveret.

Det skulle nok sterke krefter til når bare 4 mann måtte klare all lastingen og lossingen. Betalingen ble satt til 25 øre pr. tonn uansett vareslag. Arbeidet med klien var det verste, forteller Liane. Den måtte kjøres på trillebårer på planker lange veier. Ellers var vel den strieste jobben han hadde et lastearbeid som ble utført på rekordtid. Et parti papir på 3 tonn, eller 15 baller, skulle ned til Vigeland og rekke toget om ettermiddagen — det var før det ble bygget sidespor til fabrikk, og transporten måtte gå med hest. Det gikk 5 baller på lasset, og papiret ble kjørt etter hvert som det ble ferdig pakket. «Det gikk fint,» sa bestyrer Vig. «Ja, men det var stridt for hesten,» svarte Liane. Det fikk ikke hjelpe, mente Vig, hesten kunne ta det med ro dagen etter. «Bestyrer Vig var en uvanlig grei mann,» sier Liane.

Etter at Liane en gang hadde vært uheldig og falt og slått seg i lageret på Vigeland, sluttet han i transporten og begynte som vanlig arbeider på gården. De siste 12 årene arbeidet han så i cellulosefabrikken under cellulosemester Høland. 7 år var han i renseriet og 5 år i syretårnet. Høland var en grei mann, forteller han, og en god skronemaker var han også.

I 1938 ble Liane dekorert med Norges Vels medalje for lang og tro tjeneste.

Liane har hatt 4 brødre og en søster. Den eldste broren hans arbeidet på Hunsfos i mange år. Han døde i 1940. Yngste broren, Gunnuf, arbeider fremdeles på Hunsfos. De to andre brødrene er døde, og likeledes søsteren, som var den yngste av søsknene.

Liane har vært gift 2 ganger, men det er alt 33 år siden andre konen hans døde. Huset, som han overdro til sønnen siste vinter, bygget han for 50 år siden. Det var ca. 6 mål jord til, og så lenge konen levde hadde de kyr. Men det ble slitsomt å stelle med jorda ved siden av arbeidet. Liane har hatt en god helse, men i de senere årene har gikta vært lei, så han kommer sjelden lenger enn ut til veien. Han

hører litt dårlig, men synet er i orden, og han leser en masse. — Ellers pusler han litt om huset og sager ved om vinteren. Svigerdatteren steller for ham. Han har det således sorgfritt og greitt, men setter også pris på det. Vi under ham det også av hjertet og ønsker den gamle hedersmann en fortsatt lys alderdom. t.

Nils Voreland —

(Forts. fra side 3)

I anledning av 60 års dagen har vi hatt et intervju med jublant, og innledet samtalen med å spørre om hvordan arbeidsforholdene var da han begynte som smører.

— Arbeidsforholdene for en smører den gang og nå kan ikke sammenlignes, svarer Voreland. — Det har vært en kolossal utvikling i fabrikk. I gamle dager var det nesten ikke en smører som hadde en hel finger. Lagrene var også ofte så dårlige at en ikke sjelden måtte henge en vannslange på de dårligste for at de ikke skulle brenne opp. Før i tiden kunne det gå opp til 3 fat smørølje pr. uke, mens det nå går snaut ett i måneden gjennomsnittlig.

Forbedringen er også blitt påtagelig når det gjelder de sanitære og velferdsmessige anlegg. Det samme gjelder boligforholdene. For 30 år siden var det nesten umulig å få pusset opp i fabrikkens hus. Jeg husker en gang jeg hadde fått skiftet inn noen bord som var ødelagt. Fabrikkens ville ikke spandere å male dem. Det måtte jeg gjøre selv.

— Hvordan likte du å være til sjøs?

— Det er moro å reise og komme rundt i verden, og sjøen likte jeg godt.

— Du var jo ute under den forrige verdenskrigen — var du ute for noe spennende da, torpederinger, f. eks.?

— Jeg unngikk heldigvis torpederinger trass i at jeg var ute i 1917, det verste året når det gjaldt torpederinger. I Dunkerque opplevde jeg et kraftig bombardement. Tyskerne bombet både fra fly og zepeliner.

— Du satt jo i fattigstyret i nødsårene, hvordan var forholdene i Vennesla da?

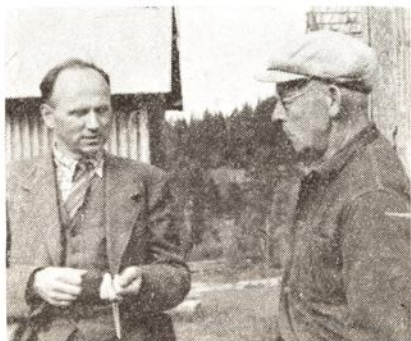
— Det var en forferdelig tid. Halve bygda gikk på forsorgen. Vi betalte ut opp til kr. 500,— pr. dag i understøttelser.

— Det var altså ikke noe hyggelig hverv du hadde da?

— Nei, jeg vil innerlig håpe vi ikke skal oppleve noe lignende igjen.

— Arbeidet med fabrikktilsynet krever vel en masse tid?

— Ja, og arbeidsmengden vokser etter

Annors Myrstad og Gustav Haugland
drøfter fiskemulighetene i
Hauglandstjernet.

rett som leieren til fiske i tjernet.

4. Garnfiske, bekkefiske og lyst-ring skal være forbudt.
5. Dersom fiskebestanden blir for stor, og partene blir enige, kan garnfiske benyttes.
6. Fiske er fra leierens side bare tillatt for Hunsfos Fabrikkers arbeidere, og for eierne med husstand.
7. Leieren skal være ansvarlig for skade, slik som ildebrann, skade på skog m. m. som forvoldes av leieren.
8. Denne kontrakt er satt opp i to likelydende eksemplarer.

Haugland, den 22. mai 1953.

som det blir fler og fler nystarter i bygda. For tiden er det ca. 30 bedrifter som går inn under tilsynet, blant annet slakterier, bakeri og sagbruk. Hvert år skal det for eksempel gis beretning til Oslo med nøyaktig angivelse av antall arbeidere, både menn, kvinner og barn ved de forskjellige bedrifter.

— Hvordan reagerer de forskjellige bedriftene overfor de krav som blir stillet?

— Ikke alle er så velvillige som Hunsfos. Enkelte bedrifter er svært trege til å utføre pålegg, fra tilsynet, men stort sett går det greit.

Et arbeid som sorterer under tilsynet er å påse at bestemmelsene i arbeidervernloven og ferieloven blir respektert. Ferieloven trådte i kraft fra 15/11 1947 og avløser ferieparagrafen i arbeidervernloven. Vi ber Voreland gi en liten orientering om feriebestemmelsene.

— I ferieåret, som er tiden fra og med 16. mai det ene året til og med 15. mai det etterfølgende året, har en arbeidstaker rett til ferie i 18 virkedager, men dette gjelder ikke en arbeidstaker som er tilsatt i bedriften senere enn 14 dager etter at ferieåret er begynt.

Arbeidsgiveren fastsetter når ferien skal tas. Minst 12 dager skal gis i sammenheng i tidsrommet 16. mai til 30. sept. Resten skal gis i sammenheng innen utgangen av ferieåret. De siste to bestemmelsene kan fravikes ved tariffavtale eller annen avtale, men dette gjelder ikke regelen om at ferien skal gis innen ferieårets slutt.

Påskeaften, pinseaften, julaften og nyttårsaften regnes som virkedager i lovens forstand.

Arbeidsgiveren kan under visse forutsetninger legge ferien til en tid da arbeidstakeren gjør militærtjeneste.

Arbeidstakere som er ansatt på dag/timelønn har i arbeidsforhold som varer minst 6 dager, rett til feriegodtgjørelse av arbeidsgiveren med 6,5 prosent av arbeidsfortjenesten. Som arbeidsfortjeneste regnes for eksempel overtidsarbeid og tillegg for farlig og skittent arbeid, men ikke klæs- og verktøygodtgjørelse, feriepengene, hus- og vedpenger.

Til det opprettede Feriefond skal arbeidsgiveren, når han betaler feriepengene til arbeidstaker, svare en avgift av 2 øre pr. uke. Dessuten skal arbeidstakeren betale 2 øre pr. uke. Bestemmelsen om feriebooker blir på Hunsfos praktisert for alle som slutter i ferieåret.

Feriegodtgjørelse som ikke er hentet innen ferieårets utgang, kan tilfalle Feriefondet.

Arbeidstaker som fratrer uten å overholde lovlig oppsigelsesfrist eller som blir avskjediget fordi han grovt forsømmer sine arbeidsplikter mot arbeidsgiveren, taper retten til den feriegodtgjørelse som

*Har De sett vårt utvalg av gode, underholdende bøker?
Leker og kosmetikk.
Film. Vi fremkaller fagmessig.
Fotografiapparater.*

**VENNESLA
BOKHANDEL**

Telefon 6811

Prima maleroverer i 10 kg.s spann

nedsatt 20 %.

VENNESLA SAMVIRKELAG

Telefon 6725

VASKEMASKINER

SERVIS, kr. 1725,—, PARNALL, kr. 1600,—
HOOVER, kr. 662,—

EIVIND EIVINDSON

Telef. 6802

ELEKTRISK FORRETNING

Vennesla

ARTHUR ØYVERTSEN
SYKKELVERKSTED TELEFON 6758 VENNESLA

Telefon 6758.

VI HAR GODT UTVALG I
Ryggsekker - Soveposer, Koke-
sett og Primuser - Telter.
Alt for turbruk.

Godt utvalg for sportsfiskere.
Fotballstøvler og utstyr.
Sykkel og Sport.

STORT UTVALG I

*middags- og kaffeserviser,
glasserviser*

Til ferieturen har vi godt utvalg i turtallerkener, turkopper, glass, turprimuser, turpanner og kjeler, solbriller, solkrem og solbadolje.

VENNESLA GLASMAGASIN A.s

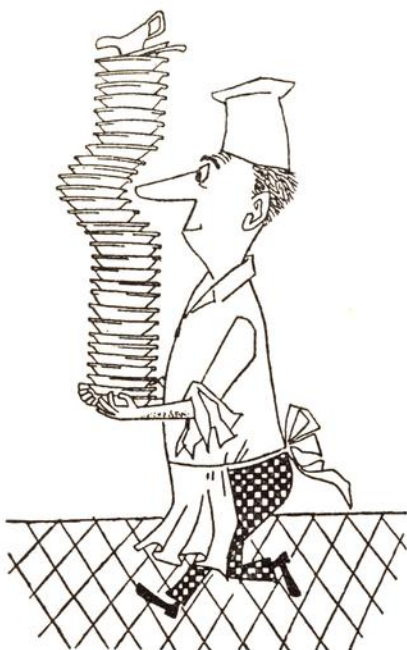
han har opptjent. Feriegodtgjørelsen tilfaller ektefelle og barn som arbeidstakeren forsørger. Har ingen slike forsørgede, tilfaller den feriefondet.

Disse opplysningene er jo på ingen måte uttømmende, sier Voreland til slutt. Skulle der være noen som hadde et eller annet de gjerne ville spørre om, tar vi gjerne imot spørsmålene, og Voreland er villig til å gi svar i Hunsfosposten.

t.

Å slutte med å røyke har de mest uheldige virkninger. Fra det øyeblikk en begynner denne selvødeleggelse, begynner kroppen å svulme opp, og en oppdager at selv klærne fra siste år blir for små til ens nye korpus. Til og med skjortene blir for trange i halsen. Hvorfor skal naturen være så lumpen mot en mann som bare legger bånd på seg?

Harold Nicolson.

Apropos husstellkursene. Vi vil foreslå at fabrikkens setter i gang kurs for menn til høsten. Det er ofte vanskelig å få nok kvinnelig hjelp til festene i festlokalet, og vi er sikker på at fabrikkens mannfolk vil kunne klare brasene like bra som denne karen tegneren i «Punch» har forevignet.

Vet du det?

(Svar på spørsmål side 4)

1. Bokelsker, samler av bøker såvel for deres indre som ytre egenskaper.
2. 20.
3. Papirets tykkelse; et tynt og tett papir har liten bulk, et porøst papir stor bulk — det ruver i omfang.
4. En stilperiode fra tiden omkr. 1650 — 1715 mellom renessanse og rokokko.
5. For ikke å drukne.
6. Nøyaktig gjengivelse av håndskrift ved reproduksjon.
7. I 1698. (Ved Akerselven).
8. Haldor Hansen.
9. Dets fuktighetsinnhold innstiller seg etter luftfuktigheten.
10. Christiania Spigerverk.

— I mitt firma blir vi betalte etter våre prestasjoner

— Hvordan klarer du deg med så lite?

— Min mann har ingen ambisjoner.

— Så?

— Han stiger bare i gradene når han har feber.

UMBRA aluminiumspersienner

i flere farger.

Pedret BERNTSEN
VIKELAND
JERNVARE- & FARGEMANDEL

— Se utstillingsvinduet —

**Godt utvalg i KJØTT
til søndag middag.**

Okse-, kalv og svinekjøtt,
ferskt og nysaltet fårekjøtt,
pålegg og pølsevarer.

OLAV A. SKISLAND

SLAKTERFORRETNING

Telefon 6718. Ring og vi bringer varene!

BILSENTRALEN

DROSJEVAKT — TURBUSS

Vakt hele døgnet. Telefon 6777

Alt i bygningsartikler

Sement - Septiktanker - Kloakkrør - Flettverksnetting
Hageslanger — Spredere — Gressklippemaskiner

MOSEIDMOEN SAMVIRKELAG

Vi bringer.

Telefon 6780.

MALERVARER

Godt utvalg i herre- og barnesko. — Manufaktur.

Alt i kolonial.

VENNESLA LANDHANDEL

Telefon 6740

Brudekjoler - Selskapskjoler

kan bestilles etter mål.

Nytt i Astola silkeundertøy.

Mye lekkert.

Min

Herrefrisørsalong

anbefales.

Hårklipp - hårvask - massasje
barbering og føhnbølging.

Central Herrefrisørsalong

Inneh. Odd Fredriksen

Telefon 6802